

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gregorii M. in Ezechielem homiliae - Cod. Aug. perg. 71

Gregor <I., Papst>

[S.l.], [9. Jahrh.]

Homelia VII

[urn:nbn:de:bsz:31-63650](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-63650)

sub plioꝝ. quae eos quos
susceperit inuis deſmerget.
In quibus sacra eloquia horri-
bilem aspectum habent.
quia inestimabilem terrore
audientibus incucunt. cu
sub plia inferi locuntur.
Bene ergo dicitur. Statua quo-
q. erat rotiferalitudo. et hor-
ribis aspectus. quia scriptura
sacra. in utroq. testamento et
admonendo recta est. et pmu-
tendo alta. cum inando terri-
bilis. haec nos fratres k̄mi
hodie h̄na die laꝝiente d̄no di-
xisse sufficiat. ut ad differen-
da ea quae subiuncta sunt.
quo reparati redeamus. in au-
tore omnium d̄no d̄no con-
fidentes. qui uiuit et regnat
cum patre. in unitate sp̄s sc̄i
per omnia secula seculorum.
amen. *Explicit homilia*

SINCIPIT OMELIA
SEPTIMA.
SICUT NOSTIS FRA-
TRES K̄MI. CONSUE-
DO PPHETIAE EST. R̄. CISTA

.N.

nunc illa aspiciere. et ab aliis
in aliud subito uerba deſiuare.
Sicut psalmista cum de d̄no lo-
quaeretur dicens. deus iudex
iustus. fortis et longanimis.
numquid irascetur per singu-
los dies. nisi conuertamini gla-
dium suum iube. tauri. et pa-
rauit illum. Impsa parauit
uasa mortis. sagittas suas ar-
dentibus effecit. Repente sub-
iunxit. Conceptit dolorem &
peperit iniquitatem. lacum
aperuit et effodit eum. et inci-
dit in foueam quam fecit. Ecce
cum d̄ni narraret iustitiam.
quasi non mutata uoce. repen-
te peccatoris intulit culpam.
Quod unum exempli causa di-
xisse sufficiat. quia quisquis
in prophetis usum lectionis
habet. quam crebro ista faciat
non ignorat. Unde uinehe-
chiel ppheta. cum d̄yotis loque-
retur. adiunxit. & totum
corpus plenum oculis incitui-
tu ipsorum quatuor. Qui enim
non ipsorum. seclipsore dixit.

Profecto indicat. quia repente
 sermo eius ab rotis ad animalia
 redit. per quae nimirum per
 fecit quicquid ut praedictum est
 designantur. Corpora itaque ani
 malium. idcirco plerumque oculis
 describuntur. quia sanctorum
 actio. ab omni parte circumspec
 ta est. bona desiderabiliter pro
 uident. mala solletter cauens.
 & hoc laboriosius ubi sanctorum mens
 uehementer inuigilat. ne se
 ante eorum oculos mala sub bo
 norum specie abscondant.
 Circumspecta ergo est uita sanctorum
 ne sic sit libera. ut superba sit.
 quia sepe superbia. excedit in uer
 bis. eundem appetit libertas pu
 ritatis. Nec sic sit humilis ut
 formidolosa sit. quia aliquan
 do timor restringit animum.
 ut loqui quae recta sunt non
 praesumat. sed tamen in ipsa timi
 da cogitatione. humilem esse
 se simulet. Nec sic sit parca ut
 tenax sit. quia plerumque tenu
 cia parsimonia appetit aestima
 ri ut iuste ac necessarie uideat.

tenere. quicquid de genti pro
 ximo misericorditer non
 uult impendere. Nec sic sit
 misericors ut effusa sit. quia
 non nunquam effusio te
 mia putatur. Aliud est
 enim pietatis studio. neces
 saria proximis dare. atque aliud
 ea quae possidentur. sine mer
 cedis intentione dispergere.
 Quicquid ergo agitur. in radi
 ce intentionis pensandum est.
 quo merito apud iudicium
 creatoris habeatur. Unde
 eiusdem creator dicit. Si oculi
 tui simplex fuerit. to
 tum corpus tuum lucidum
 erit. Oculum uidelicet in
 tentionem. corpus uero actio
 nem nominans. Quasi si
 intentio apud deum simplex
 fuerit. in eius iudicio nostra
 actio tenebrosa non erit.
 Igitur quia sancti solletter
 inuigilant. ut se undique aspi
 ciant. ubique custodiant. ne
 aut mala propterea ipsa appe
 rant. aut haec eadem sub specie

bonorum agant. scilicet ne fecerit
uitia uirtutes eē mentiantur.
totum corpus in circuitu oculo
plenum habent. qui omnis
eorum actio prudentia solli
citudinis. et repletur circū
datur. hinc est quod paulus
apostolus dum cui dam poe
nitenti. de perpetrato facino
re corinthios prospiceret uolu
isse misereri ait. Sicut ^{aliquid} donastis
et ego. Nam et ego quod do
naui. propter uos in persona
xpi. ut non circum ueniamur
a satana; non enim ignoramus
cogitationes eius. Si enim
parcendum erat. tunc se humi
litate tanta uoluntati disci
pulorum magister egregius
sociat. ut neque ipse ad discipu
lis. neque ab eo discipuli in
compassionis causa diuisi
uideantur. Nisi quia solli
cito prudentiae oculo at
tendit. quod plerique dum
alter donat. alter uasetur.
& quale iam est misericordiae
sacrificium. quod cum discor

dia proximi offeritur. Unde
recte ait. Ut non circum uenia
mur a satana. non enim ignora
mus cogitationes eius. Quia
uidelicet inde alterius cordi
rix malum solet immittere.
unde alterum conspiciat. pieta
tis negotium fecisse. Imperfec
tum enim bonum est. quod
sic agitur. ut ne quidem ex alio
latere mali subrepat non ad ten
datur. nisi forte quod sine cuius
piam scandalo fieri non potest.
culpa si non fecisset. hoc uero
ideo dicimus. ut notum uiae
dilectioni faciamus. quia in nro
bono opere aliquando cauendum
est scandalum proximi. aliquan
do uero pro nichilo contempnen
dum. Quod in ipso redemptore
nro didicimus. Qui dum tri
butum petro inquisito pete
retur. prius paradigna propositi
per quod se nihil debere respondit
dicens. Reges terrae a quibus
accipiunt tributum uel censum.
a filiis suis ab aliis. Cui cum
diceretur ab aliis. Illico respondit.

8 fl
p. 11

Ergo liberi sunt filii. Sed postquam
 liberum se esse monstravit. ne for-
 te scandalum cuiquam faceret.
 subdidit. Ut autem non scanda-
 li xemus eos. uade ad mare et mit-
 te harnum. etc. um piscem qui
 prius ascenderit. tolle. et aperto
 ore eius. inuenies statrem. illu-
 sument. da eis promette.
 Qui rursus cum diceret. quia
 omne quod in os ^{intra} non co-
 inquinat hominem. et tunc
 accedentes dixerunt. Scis quia
 pharisei audito uerbo scandaliza-
 ti sunt. Nulle respondens ait.
 Omnis plantatio quam non plan-
 tauit pater meus caelestis eradi-
 cabitur. Simite illos. caeci sunt.
 duces caecorum. Ecce magistra
 ueritas. ne in quorundam cordibus
 scandalum gigneretur. et quod non
 debuit tributum dedit. & rur-
 sum quia generari scandalum
 in quorundam cordibus con-^{tra}ue-
 ritatem uidit. in suo eos scandalo
 remanere permisit. Ex quare
 nobis considerandum est. quia
 in quantum sine peccato possumus

uitare proximum scan-
 dalum debemus. Si ^{scandalu} ~~autem~~ de
 ueritate ^uritur. ut uis per-
 mittitur nasci scandalum.
 quam ueritas relinquitur.
 Corpora ergo animalium plena
 sunt oculis. cum se hinc inde
 caute circumspiciunt.
 Sed sciendum nobis est. quia
 sepe dum aliis rebus intendi-
 mus. fit ut alia neglegamus.
 & ubi neglegimus. ibi procul dubio
 oculum non habemus. Nam
 phariseus ille qui ascenderat
 in templum orare. testante
 et angelis. quid dixit agri-
 uimus. ait enim. Os gratias
 tibi ago. Recte autem gratias
 do agebat. a quo acceperat
 bona quae fecerat. Qui etiam
 subiungit. Quia non sum
 sicut ceteri hominum. rapto-
 res. iniusti. adulteri. uelut
 etiam hic publicanus. leuino-
 bus in sabbato. decimas do-
 omnium quae possideo.
 Ecce ad exhibendam abstinen-
 tiam. ad impendendam

Unde
 in uena
 magna
 Quia
 us cordis
 utere
 ut: puer
 impfec
 quod
 ex alio
 ad ten
 ine cuius
 potest.
 uero
 rae
 a in iro
 uendu
 aquan
 impner
 tempore
 ut in
 ppo
 ofate
 pondit
 us
 erfu
 uen
 pondit.

miseri cordiam. ad referendas
dō gratias oculum phariseus
habuit. sed ad humilitates
custodiam oculum non habe
bat. & quid p̄dest. quod con
tra hostium insidias poene
tota ciuitas carere custodi
tur. suum foramen aper
tum relinquitur. unde ab
hostibus intratur. Quid ergo
p̄dest custodia quae poene
ubiq. circumponitur. quan
do inimici tota ciuitas per
neglectum loci unius aperit.
phariseus autem qui ieiunui
exhibuit decimas dedit.
dō gratias retulit. quasi poe
ne circulum in suae ciuitatis
custodia uigilauit. Sed
quia unum in se foramen
sup̄bis non attendit. ~~ibi~~
~~ibi~~ .ibi hostem p
tulit ubi p̄neglegentiam
oculum clausit. Quia ergo
scōrum mentes undiq. se
circum spicentes in uigi
lant. atq. in ^{omni} nomine suo
opere pauoris et sollicitudi

nis oculum circumducunt.
ne aut ptalia agant aut recta
quae precepta sunt non agant.
aut bonis actibus expletis in
suis cogitationibus intumes
cant. et tanto grauius offen
dant. quanto qui iusti uiden
tur foris. occultius peccant.
Recte dicitur. totum corpus corpe.
plenum oculis in circuitu.
Sciendum quoq. est. quod in
translatione ueteri non habetur.
totum corpus eorum plenum
oculis in circuitu. sed dicitur.
Dorsa eorum plena oculis. Quae
uidelicet sententia. ab aedifi
cationis intellectu non discre
pat. Ecce enim sunt quae
in facie. saepe etiam peccatores
homines custodire solent.
Iusti autem iuri. quae se et in
eis custodiunt. quae in ⁱⁿ p̄ptu
et in facie non uidentur. in dor
sis oculos habere referuntur.
Quia ergo. et quae in oculis
sunt dicuntur. et quae in dor
sibus oculos in dorso habent.
Quod tamen intellegi et aliter

potest. quia ea quae sunt ante
faciem nos uidemus. dorsa autē
nra. alius in nobis uidet. et nos
uidere non possumus; quia autē
sci uiri solletter se aspiciunt in
quibus alios iudicare possunt.
& distincte se uident. sicut sepe
distincte ab aliis uidentur.
qui in se nec ea quae se latere po-
terant ignorant. lumen in dor-
so portant. SEQUITUR.

Cumq; ambularent animalia
ambulabant et rotae iuxta ea.
& cum eleuantur animalia de
terra: eleuantur simul et rotae.
Animalia ambulat. cum sci uiri
in scriptura intellegunt. quem
admodum moraliter uiuant.

Eleuantur uero a terra animalia
cum sci uiri se in contemplatio-
ne suspendunt. Quia unusquisq;
scorum quantum ipse in scrip-
tura sacra profecit. tanto haec
eadem scriptura sacra proficit
apud ipsum. recte dicitur.

Cum ambularent animalia am-
bulabant pariter et rotae; quia
diuina eloquia cum legente
+ Et cum eleuantur animalia de
terra: eleuantur similiter & rotae.

crescunt. Nam tanto illa quisq;
altius intellegit. quanto altius
in eis intendit. Unde nec de-
uantur rotae. si non eleuantur.
animalia. Quia nisi legentium
mentes ad alta proficiunt.
diuina dicta uelut inimis
non intellecta iacent. Cum
enim legenti cuilibet sermo
scripturae sacrae tepidus
uidetur. sensus diuini eloqui
eius mentem non excitat. &
in cogitatione sua nullo in-
tellectus lumine emicat.

rotae et otiosa et in terra ē. quia
animalia non eleuantur a ter-
ra. At uero si animalia ambu-
lent. id est bene uiuendi or-
dines quaerant. et per gressum
cordis inueniant. quem ad-
modum gressum boni ope-
ris ponant. Ambulant pari-
ter et rotae. quia tantum
in sacro eloquio pro uectum
inuenis. quantum apud
illum ipse profecit. Si uero
permatum animal se in con-
templatione terenderit.

rotae protinus contra subleuan-
tur. quia terrena non eē intel-
legis. quae prius in sacro eloquio
iuxta terrenum morem dicta
credidisti. Fitq; ut scripturae
sacrae uerba eē caelestia sentias.
si accessus per contemplatio-
nis gratiam temetipsum ad
caelestia suspendas. & mira
atq; ineffabilis sacri eloqui
uirtus agnoscat. cum sup-
no amore legentis animus
penetratur. quia ergo ani-
mal ad alta se subleuat. ro-
ta uolat. SEQUITUR.

Quocumq; ibat sps. illuc eun-
te spū. etrote pariter leua-
bantur. sequentes eum.

Quo enim sps legentis tendit.
illuc et diuina eloquia ele-
uantur. quasi in eis altum
quid uidendo et sentiendo
quaesieris. haec eadem sacra
eloquia crescunt. et tecum
in altioribus ascendunt.

Bene autem de eisdem rotis di-
citur. Sequentes eum. Legen-
tis enim sps. siquid in eis sci-

re mortale aut hystoricum
quaerit. sensus hunc moralis
hystoriae sequitur. Si quid typi-
cum. mox figurata locutio agnos-
citur. Si quid contemplatiuum.
statim rotae quasi pennas acci-
piunt. & in aere suspenduntur.
quia in uerbis sacri eloqui in-
tellegentia caelestis aperitur.
Quocumq; ergo ibat sps. illuc eun-
te spū. etrote pariter leuabantur
sequentes eum. Rotae enim spm
sequuntur. quia uerba sacri elo-
qui. ut saepe iam dictum est.
iuxta sensum legentium p̄ intel-
lectum crescunt. In una enim
eademq; scripturae sententia.
alius sola hystoria pascitur.

Alius typica alius uero intellegen-
tiam p̄ typum contemplatiua
quaerit. & fit plerumq; ut sic
dictum est. in una eademq; sen-
tentia cuncta simul tria uale-
ant inueniri. Moyses cum de
ardente rubo uocatus fuisset.
accessit p̄ prius ut uideret uisum.
& ecce rubus ardebat. et non con-
furnebatur. Magnū est hoc

miraculum; si solam in eo hystoria
 requirat. est unde legentis nutria
 tur animus. ut uideas quod in
 ligno ignis ardeat. et non consumat.
 lam uero sit typicam intellegentia
 quaeras. quid flamma nisi lege.
 O equa scriptum est. In dextera
 eius ignea lex. & quid rubus ille
 nisi iudaeum populum designa
 uit. peccatorum suorū spinis ob
 situm. Sed rubus ardens consumi
 non potuit. quia iudaeus popu
 lus. et ignem quidē legis accepit.
 et tamen nec eius uitia diuini
 sermonis flamma concremauit.
 Fortasse in hoc facto. alius maiora
 proptum contempleri desiderat.
 hanc quia sensus exerescit. de uertur
 pariter et tota. Inter homines enī
 perfectus homo factus ē uincus di.
 quia sua peccata non habuit. sed
 spinas nrāe nequitiae suscepit.
 atq; usq; ad passionem pro nobis se
 humiliare dignatus ē. et in semetip
 so ignem tribulationis nrāe susci
 pere. Sed arsit. et non arsit. quia
 ex humanitate ē mortuus. et tamen
 immortalis ex diuinitate perman

sit. Suscepit a nobis unde sacri
 ficium fieret pro nobis. et tamen
 impassibilis. atq; unmutabilis
 permanit unpprius. ut nos com
 mutaret antis. Alius fortasse
 per hystoria moralitate. atq; per
 allegorie intellegentia contem
 plationem requirit; patet cunc
 tis iuxta hystoriam hoc quon
 lege scriptum ē. ut uertur qui
 pro peccato offeritur retorquatur
 caput eius ad pennulas. ita ut
 collo inhaereat. et non penitus
 abrumfatur. In quibus uerbis
 dubius legentibus sensus hysto
 ricus ⁱⁱ est. Sed si haec intellege
 re ^{al} motus requirat. agitur
 tota. dum ad moralem intelle
 gentiam ducitur. sacra uerbi
 sententia. Nos ipsi enim in
 omnipotentis di sacrificio ce
 tur tur debemus. ita ut caput
 nrūm retorquatur ad pennu
 las. id est animus ad uirtutes.
 Non enim in merito pro caput nrū
 tem intellegimus. quia sicut
 caput corpus. ita mens actio
 nis regit. Sed caput ad pennulas

retorqueri precipitur. ut ea quae
dicitur facias. et os aperiri coniun-
gas. Nec haec ^{caput} abscidendi
est. ut a corpore diuidatur. Sed
ex parte decidit a corpore suo
iubetur inherere. quia iudei
et mens nostra a carnali delecta-
tione incidenda est. sed a carnis
cura necessaria incidenda non
est. hinc enim scriptum est.
Carnis curam nesceritis in deside-
ris. Quae ergo in desiderio fie-
ri prohibetur. procul dubio in neces-
sitate conceditur. Caput ergo
turturis ^{ex parte} abscisum. sic et ex par-
te inheret. ut sicut dictum
est. & a voluntate carnis mens
nostra incisa sit. et tamen a neces-
sitate non sit abscisa. Quod si
hoc sacrificii genus. sub typica
redemptoris nostri intellegentia
alius ad contemplationem re-
quirat. ascendat ergo ad fastio-
ra animus. deuentur anima-
lia. ut deuentur pariter et totae.
Quis enim caput nostrum nisi
redemptor generis humani.
de quo scriptum est. Ipsum

dedit caput super omnem ecclesiam
quae est corpus ipsius. Quem cum
iudei persecuerentur. nomen eius
delere de terra conati sunt. Cum
quod cum crucifixum et sepultum
uiderent. hunc se ab amore om-
nium diuisisse crediderunt.
Sed caput turturis et incisum est.
et tamen a suo corpore diuisum non
est. quia ex eo quod pro nobis morte
portulit. omnes nos sibi uictus
in ipsa sua morte coniunxit.
& hoc quod. se nostris oculis uisi-
biliter subtraxit. nostris sementibus.
inuisibiliter radiauit. Caput ergo
turturis incisum inheret corpo-
ri. quia pro nobis quidem redem-
ptor nostri passus est. sed a nobis sepa-
ratus pro passionem non est. Quia
igitur dicta sacri eloquii cum
legentium spiritu ex crescunt. rec-
te nunc dicitur. Quocumque
ibat spiritus illuc eunte spiritus et totae
pariter leuebantur sequentes
eum. Et subditur. Spiritus enim uita
erat in totis. In totis enim spiritus uita
est. quia sacra eloquia donos spiritus
uiuificantur. ut in ostia uera a nobis

opera repellam. Potest autem
 intellegi quia sps uadit. cū legen-
 tis animum diuersis modis et
 ordinibus tangit. quando hunc
 puerba sacri eloqui modo in zelo
 excitans ad uitionem erigit.
 modo ad p^{ro}uidentia mitigat.
 modo in p^{ro}dicacione instruit.
 modo ad poenitentiae lamenta
 compingit. Sed percurramus bre-
 uiter phae eadē uerba quae dixi-
 mus. et uideam^{us} quomodo sequit^{ur}
 rotae spm. qui uite sps dicitur.
 et rotis in eē phibetur. Certe si legen-
 tis animum sps uite in caeli fer-
 uore teugent. p^{ro}tinus in sacris
 eloquiis uidet. quod moyses ad
 castra rediens. et populū p^{ro} dolū
 peccasse cognoscens. hunc p^{ro}feruo-
 tem sps gladii strauit. Quod
 sinees p^{ro}sequendo luxuriā uā di
 gladio placauit. Quod petrus
 mentientes sibi met uerbo p^{ro}culit
 et rotis cedit. Quod paulus negligen-
 tib^{us} discipulis uirgā minatur.
 Si sps uite legentis animum ad ser-
 uandā paciētiā tangit. statim
 secuntur et rotae. quia in sacris

eloquiis inuenit. quod moyses
 et aaron cum loquentes. recta
 persecutionem populi passi sunt.
 ad tabernaculum cucurrerunt.
 p^{ro} ipso populo exorantes. quae
 fugiebant. Sca autē coxerunt p^{ro}
 et timorē sup^{er} bientium p^{ro} tulit.
 et tamen contra eos ad odium
 non erupit. Paciētia autē uia
 ē. quae cupsum amat. quē postat.
 Nam tolerate sedodisse. non ē uisus
 mansuetudinis. sed uelamentū
 furoris. In eisdem quoq^{ue} eloquiis
 inuenit. quod samuel de prin-
 cipatus cubine deiectus. oras-
 se etiā p^{ro} deicientibus consuecit.
 Quod nemo se oye ad caelestem
 gloriā nisi paciētiā seruā-
 do p^{ro}uenit. Quod ipse auctor
 ac redemptor generis humani.
 sp^{ro} p^{ro}ta. colaphos. spineam coronā.
 crucem. lanceam pertulit. &
 tamen p^{ro} peccatoribus orauit.
 Si uitae sps legentis animum
 ad studium p^{ro}dicacionis excitat.
 statim sequuntur & rotae. quia
 in sacris eloquiis inuenit quod
 moyses iubente dno. contra ac

gypti regem inquantis sepelica-
tionis libere uerbis et exiit.
Quod stephanus iudeis p̄fiden-
tibus; dicens uos semper sp̄i
sc̄o resististis. n̄ lapides timuit.
Quod petrus sustibus caesus ne
in nomine ih̄u loqueretur. cum
aliqua libertate respondit.
magis O boedire oportet d̄o quam homi-
nibus; Quod paulus catenas
uinculis stringitur. sed tamen
uerbum di non est alligatum.
S uitaes p̄s ad poenitentiae lam-
ta conpungit. sequuntur p̄ti-
nus rotae. cum scripturis sacrae.
uerba dauid poenitentiamq̄
p̄ferunt. quod rex rephensius
p̄pheta. quia subiectus ad eae
l̄n̄ non fuit. subiecto increpanti
non erubuit. confiteri qd̄ fecit.
Quod publicanus qui r̄cum
suae nequitiae cognouit. et si
iniustus ad templum uenit.
iustificatus et templo rediit.
Qd̄ petrus negationis maculas
lacrimis lauit. Quod latro qui
in cruce cognouit culpā. in ipsa
iā morte inuenit ueritatem.

O equibus adhuc rotis. eadem pro-
pheta replicat atq̄ subiungit.
Cum euntibus ibant. et cūstantibus
stabant. et cum de uatis a terra
pariter eleuabantur et iote se-
quentes ex. quia sp̄s uitae erat
in rotis; haec sicut nostis fr̄s karissimi.
ex magna iam parte dicta sunt.
sed uerata descriptione narranti.
Nec nos itaq̄ pigeat eadem breuiter
exponendo repetere. quae sp̄s p̄p̄-
pheta dignatus est replicando
narrare. hoc enim solum in his
uerbis nouum additur. quod
dictum est; Cum stantibus
stabant. Sunt autē quidam
qui usq̄ ad hoc p̄ficiunt. ut terre-
na quae accipiunt bene dispen-
sare nouerint. m̄iae operibus
intendant. obpressis subueniant.
hi uidelicet uadunt in eo. qd̄ se in
p̄ximi utilitate tendunt.
Cum his ergo rotae gradiuntur.
quia sua eloquia dictorū suorū
passus. in eis uinere disponant.
Et sunt alii qui in fide quā accepe-
runt ita adhaerendum fortes
sunt. aduersis quibus p̄fistete

ualeant. et non solum minime ad
 aduersitatem trahuntur perfidiae.
 sed etiam pueris loquentes unpug-
 nent. eosque ad rectitudinem per-
 trahant. Cum istis stantibus
 stant etiam rotae. quia eis rectitu-
 dinem suam sacri eloqui uerba
 confirmant. cum uicis audiunt.
 Sate et tenere traditiones quas di-
 didistis. & rursus. Aduersa-
 rius uester diabolus. tamquam
 leo rugiens. circuit querens quem
 deuoret. Cui resistite fortes infide.
 & aliqui omnia terrena despiciunt.
 nulla quae ^{perierunt} perire possunt
 dignantur. in disiectum
 contemplatione suspendunt.
 Cum his ergo de uicis et rotae pa-
 riter leuantur. quia in quantum
 quique ad alta proficiunt. in tantum
 eis et sacra eloquia de altioribus
 loquuntur. Uadunt ergo ani-
 malia ad utilitatem proximi. stant
 ad custodiam sui. Eleuantur ad con-
 templationem dei. Sed et rotae pa-
 riter uadunt. stant. eleuantur. quia
 quaesita sacra lectio talis inuenit.
 qualis et sit ipse a quo queruntur.

A dactua enim uita profecisti.
 ambulat tecum. Ad immo-
 bilitatem ^{ergo} constantiam spiritus profecisti.
 stat tecum. Ad contemplati-
 uam uita per dignitatem puenisti.
 uolat tecum. & rursus. ^{subdit} Quia
 spiritus uitae erat in rotis. Quod
 idcirco secundo dicitur uita
 spiritus in rotis esse. Quia scripturae
 sacrae duo sunt testamenta.
 quae utraque de spiritus scribi uoluit.
 ut nos ab aeterna morte libera-
 ret. Uel certe quia duo sunt
 precepta caritatis. dilectio uide-
 licet de ^{dilectio} proximo. capimus in
 eloquiis diuinis. Per precepta
 enim scripturae sacrae uiuiscimus. ^{dicte uiuifi-}
 qui mortui ^{culpa} iacebamus. ^{cant. Secun-}
 Unde omnipotenti domino per psal- ^{do ergo dicitur quod}
 mista dicitur. In aeternum ^{spiritus uitae erat}
 non obliuiscar iustificationes ^{in rotis. quia de}
 tuas quia in ipsis uiuificasti ^{lectione dei &}
 me. Iustificationes enim pre- ^{proximi}
 cepta domini dicunt. In quibus
 nos corrigendo iustificat.
 De quibus per psalmistam aptius
 dicit. In iustificationibus
 meditabor. non obliuiscar

sermone tuos; In eis ita nos uiuifi-
cat. quia per haec nobis spirituale uitae
demonstrat. tamen per afflatum
spiritus nostris mentibus infundit;
Quod quia cotidie per donum
gratiae in electorum mentibus
agitur. spiritus uitae erat in totis;
Haec nobis scriptura: in tene-
bris uitae praesentis facta est lumen
itineris; hinc etenim petrus ait;
Cui benefactis intendentes.
quasi lucerne lucenti in cali-
ginoso loco; hinc psalmista ait.
Lucerna pedibus meis uerbum
tuum domine et lumen semitis
meis; Scimus tamen quia et ipsa
nobis nostra lucerna obscura est.
nisi hanc nostris mentibus illustret;
Unde iterum psalmista ait; Quo tu
illumina lucernam meam domine.
deus meus illumina tenebras meas;
Quid enim lucerna ardens. nisi
lumen est? Sed lumen quod
creatum nobis est non licet. nisi
illuminetur lumine non crea-
to. Quia ergo omnipotens deus
ad salutem nostram sanctae testa-
mentorum dicta et ipse creauit.

et ipse aperit. spiritus uitae erat in totis;
SEQUITUR; Et similitudo super
capita animalium firmamenti
quasi aspectus cristalli horri-
bilis extenti super capita eorum de
super; haec largiente domino duobus
modis exposuimus. ut lectoris
iudicio quod eligendum censeat
reliquamus; Possunt enim
firmamenti nomine caelestes
potestates intellegi; Quod firma-
mentum recte quasi aspectus
cristalli dicitur. quia uidelicet
cristallum forte quidem nimis
est. sed ex aqua solidatur; Natu-
ra angelica quando creata libere
arbitrium accepit. utrum uel-
let in humilitate persistere. et
in omnipotentis dei conspectu
permanere. an superbia laberetur.
et a beatitudine caderet. per simi-
litudinem aqua fuerit; Sed quia
cadentibus alius sancti angeli in sua
beatitudine persistunt. atque
hoc preceperunt in uinere. uita
cadere omnino non possent. in
eis natura sua quia a duci mu-
tabiliter non potest. quasi in

magnitudine christalli durata
 est; Quod christallum horribi-
 le et extensum sup capita anima-
 lum dicitur. quia ille potesta-
 tes angelice quae omnipoten-
 tis di conspectui assistunt.
 nobis adhuc in hac corruptio-
 ne positus terribiles atq. pauen-
 de sunt. Quarum nunc gaudia.
 quia sensum nostrae mentium
 excedunt. sup capita animali-
 um se memorant. Quis enim
 incorruptibili carne positus
 comprehendere valeat. quae sit
 illa angelorum ineffabilis et sine
 fine laetitia. quae beatitudo.
 sine defectu uultu uideri crea-
 toris. atq. in eius delectatione sine
 mutatione persistere. Potest autem
 firmamenti nomine ipse pfi-
 guram nri redemptoris intellegi.
 uetus dñs sup omnia et factus
 inter omnia homo pfectus. in
 quo natura nra apud patrem
 confirmata est. De quo etiam per
 psalmistam pphetando dicitur.
 Fiat manus tua sup uirum dexte-
 re tue et sup filium hominis

quem confirmasti tibi. huma-
 na etenim natura priusquam
 a creatore omnium susciperetur
 terra erat; Nam firmamentum
 non erat; Peccatori quippe
 homini dictum est. Terra es et
 in terra ibis; At postquam as-
 sumpta est ab auctore omnium
 atq. in caelos subleuata. et sup
 angelos ducta. firmamentum
 facta est quae terra fuit; Sed fir-
 mamentum quod aspicitur.
 cuius habeat similitudinem
 subinfertur cum dicitur.
 Quasi aspectus christalli horri-
 bilis. Christallum sicut dic-
 tum est ex aqua congelatum
 et robustum fit; Scimus uero
 quanta sit aquae mobilitas;
 Corpus autem redemptoris nri
 quia usq. ad mortem passioni
 subiacuit. aquae simile iux-
 ta aliquid fuit. quia nascen-
 do. crescendo. esuriendo. siti-
 endo. moriendo. usq. ad pas-
 sionem suam p momenta tem-
 pore mobiliter decurrerat;
 Cuius cursum ppheta intuens

ait; Exultauit ut gigas ad
currendam uiam suam; Sed quia p
resurrectionis suae gloriam
ex ipsa sua corruptione. in in
corruptionis uirtute conua
luit. quasi christalli more
ex aqua duruit. ut in illo et
haec eadem natura eet. et in
ipso iam quae fuerat corruptio
nis mutabilitas non eet; Aqua
ergo in christallum uersa e.
quando corruptionis eius
infirmitas. p resurrectione
sua ad in corruptionis est
firmitatem mutata; Sed no
tandum quod hoc christallu
horribile. id e pauendu dicit;
Quis autem nescit cuius pulchri
tudinis sit christallu? Et mi
rum. quomodo in hoc christal
lo conueniat pulchritudo
cum pauore; Sed omnibus
uera scientibus constat. quia
redemptor humani generis
cu iudex apparuerit eis pe
ciosus iustis. et terribilis erit
iniustis; Quem enim mansue
tum aspiciunt electi. hunc

eundem pauendu atq; terri
bilem aspiciunt reprobi; Sed
hunc ideo tunc electi terribile
non uidebunt. quia modo ter
rorem illius considerare non ces
sant; Studioso enim considerant.
qua terribilis ad iudiciu ueni
at; Culpas ante actas deflent
imminentes declinant; Pauore
illius cotidie ante oculos m
tis ponunt. et quando tremen
dus apparat. sine cessatione
suspecti sunt; Atq; cotidie
agunt timendo. ne quando
uenerit ^p timescant; Similitudo
ergo sup capita animaliu firma
menti. quasi aspectus christalli
horribilis; Et quia ipse pauor
eius quem in suis cogitationib.
tenent. corpe mentes pregit.
recte subiungitur; Extenti
sup capita corpe desup; Firma
mentu hoc quod in similitudine
christalli sup capita animaliu
apparet. et horribile et extensu
est. quia bono corpe mentes unde
terret. inde pregit; Si enim pa
uendus in corpe cordibus non

tet: peccator & modo a peccatis. &
 postea a supplicis non fuisset.
 Quia autem semper considerant
 qui pauor ex iudicio imminet.
 uirtutum pennas in rectitudine
 conseruant. Unde et apte mox
 subditur. Sub firmamento autem
 pennae corae recte alterius ad
 altere. Tunc pennae uirtutum
 sub firmamento rectae sunt.
 quando bonum quod alter habet.
 hoc alteri impendit. ut qui ter
 renam substantiam accepit. indigen
 tis proximi inopiam subleuet.

Quid doctrine gratia plenius est. igno
 rantis proximi tenebras uerbo suae
 praedicationis illustret. Qui tempo
 rali potestate subnixus est. oppres
 sos a uiolentijs releuet. Quippe
 uis spiritus plenius est. auita proximi ma
 la imminetia. bona sua dendo
 declinet. Qui gratiam curationis
 accepit. intercessionem suam saluti
 infirmantium pie et humiliter
 impendat. Qui a terrenis actibus
 libere solidum uacare meruit. pro
 delinquentibus proximis exoret.
 Fit autem sepe ut qui terrena sub

stantia nimis occupatur. oratio
 ni in quantum debet non iungit
 let. & fit plerumque. utis qui
 ad adorandum dominum cunctis
 mundi oneribus exutus ua
 cat. sustentationem uiuendi
 non habeat. Sed dum diues
 porrigit alimentum atque uesti
 mentum pauperi. et dum pauper
 orationem suam animae diui
 tis impendit. pennae animali
 um rectae alterius ad altere
 tenduntur. Nam dum ille
 mihi uerbum praedicationis ex
 hibet. et lumine ueritatis ex
 corde meo ignorantiae tene
 bras expellit. dumque ego illi
 quia fossasse amundi huius
 potente opprimitur. solatium
 meae defensionis impertior.
 atque hunc deuolenti manibus
 euellor. uicis firm nobis pennas
 nostras tendimus. ut nos affectu
 & opere uicaria ex bono quod
 accepimus tangam. Unde
 bene primus pastor admonet
 dicens. Omnia finis appro
 pinquauit. Estote itaque pru

dentis et angulate in orationibus;
A me omnia autem mutua
in uobis et in uobis caritate con-
tinua habentes. quia caritas
operit multitudinem peccatorum;
hospitales inuicem sine mur-
murationibus; Unusquisque
sicut accepit gratiam in alteru-
trum illam administrantes; Quid
ergo apud ezechielem penna.
hoc apud petrum apostolum
accepit gratiam dicitur. Et quod
ille ait. recte penna alterius
ad alterum. hoc iste ecclesiae
pastor dicit. Unusquisque sic
accepit gratiam in alteru-
trum illam administrantes; Pennae
enim nostrae recte iam non sunt.
si ad utilitatem nostram solum mo-
do referuntur; Sed tunc rec-
te fiunt. cum in utilitatem
proximi dirigimus quod habe-
mus; Quia enim bona nostra
non a nobis. sed ab eo haec acce-
pimus. a quo factum est ut esse-
mus; Tanto ea nobis non debe-
mus retinere priuata. quan-
to ea nobis conspicimus ab

autore nostro ad communem utili-
tatem data; Unde isdem petrus
apostolus in exhortatione huius
rei subdidit dicens; Sicut boni
dispensatores multiformis gra-
di; Ad quod adhuc adiecit; Siquis
loquitur quasi sermones dei.
Siquis ministrat tamquam exur-
tute quam administrat deus; ac
si aperte dicat. humiliter im-
pendite bonum proximo quia
scitis uobis non a uobis esse quod
habetis; Quae libet enim pen-
na iustitiae. cum ad proximum
pertinendo tenditur. recta non
erit si humilitate caruerit.
SEQUITUR. Unumquodque
diabulis alis uelabat corpus suum
et alterum similiter uelabat;
Quia pro corpore actio. palas uero
uirtutes signentur. supra iam
diximus; & cum dicat; Sub
firmamento autem pennae eorum
recte alterius ad alterum. quae-
rendum est qualiter subditur;
Unumquodque diabulis alis uela-
bat corpus suum; Quae uere hoc
patenter indicatur. quia et

pennas alias. ad altere tendebant.
 etiamen duab. aliis. corpus p
 priu uelabant. Quid e hoc.
 nisi quia sic debemus uirtutes
 quas accepim. aliis impendere.
 uter in quib. peccauim. n. desi
 namus. caute cogitare. etrea
 tu nrm. cotidie p. timorem
 & poenitentia plangere. Du
 as eni alas superius quib. cor
 pus uelatur. timore et poeniten
 tia dixim. Sic ergo. in carita
 te crescim. ut pennas tendam
 ad proximos. Sic pennas tenda
 mus proximis. ut in unquam
 desinam. cogitare et plangere
 nos metipso. Pennae tendan
 tur iuxta. pennae cooperantur
 corpora. ut de bonis actibus
 praebemus exempla. et mala
 que egimus. abscondant a iudi
 cio. timor et poenitentia.
 In translatione ueteri. de his
 aliis dicit. Singule duae con
 iuncte. cooperantes corpora eorum.
 In quib. uerbis intellegitur.
 quia et ipsae erant pennae. que
 iungebantur alterius ad alterum.

et ipsae que eorum corpora coope
 riebant. Quod p. figura bene
 accipitur. quia ille nos uirtu
 tes apud omnipotentem dm. p
 tegunt. quas ex caritate proximis
 impertimur. atq. coniungimur.
 Cuius. du. concorditer uiuam.
 mala que fecimus. uelamus.
 Possunt ergo etiam per has alas.
 duo p.cepta caritatis intellegi.
 amor scilicet di. et proximi.
 Namando eni dm. nra in nobis
 mala persequimur. id est
 corpus uelamus. Diligendo
 autem proximum. et in quo p. desse
 possumus. festinamus. id est
 ad alterum tendimus. Hoc aut
 qd. subditur. et alterum
 similiter uelabatur. in transla
 tione ueteri non habetur. In
 queri potest. cur postquam dic
 tum est. nra quod quod duabus aliis
 uelabat corpus suum. subuor
 gatur. et alterum similiter uela
 batur. In translatione aut. Lxx.
 interpretum. a quibus & theodo
 tionis. et simmachii. sollicite
 perferuntur. nihil ex his uerbis

inuenimus. Sed beati hieroni
mi scripta relegentes agnouim.
quia habet sententiā. in hebraea
ueritate ita positam. n̄ quidē
iuxta uerbū. sed iuxta sensum
inuenire. Quis enī potest.
cur hos postquā dictū est. unū
quodq. uelabat corpus suum.
statim subditur. Itaque simili
ter uelabatur. Si enī diceret.
unum. et altere. loquendi rati
o staret. Post quā uero dictū
est. unum quodq. cur adicitur
altere. cū unum quodq.
om̄s comprehenduntur. sed &
si perfectior tam efficiētū
merita distinguimus. et unū
qdq. et alterū non in rationa
biliter positum uidemus.
Qui enī et sua desunt. et uirtu
tum pennas. ad proximōs in ex
emplum tendunt. proculdubio per
fecti sunt. Sunt autē pleriq.
parvulorū. quicorū lacrimas
concupiscunt et imitantur.
& qui nudi in suis prauitatib.
esse potuissent. scōs in galanti
oresq. uiros considerant. moxq.

suis prauitatib. irati. accedunt
ut plangant. inflamantur
ad poenitentia. Et qui uelare
scōs corpora sua conspiciunt.
ita ipsi quoq. lacrimas suas
alio uelantur. Se ipsos enī mag
nis increpationib. feriunt. cur
qui iustitias n̄ habent. peccata
sua minime deplorant.
sicut illi adhuc plangere non
desistunt. qui iam uirtutum
pennas. per exempla ad proxi
mos tendunt. In quib. uerbis
necesse ē. ut nos qui paruuli
adhuc sumus. perfectiorē semp
et uirtutes et lacrimas. ante
mentis irac̄ oculos ponamus.
Imitemur quos uillis aspiciunt.
ut dū coeperimus. per incre
menta crescere. possimus. ab
illo districto examinae. mala
quae fecimus. uelare. In assiduis
enī fletib. in cotidiana nra
poenitentia. habem̄ sacerdotē
in caelis. qui interpellat pro nob.
De quo etiā p̄ iohanne dicitur.
Si quis peccauerit. aduocati
habemus apud patre in ih̄m xpm

iustū. et ipse ē p̄piciacio p̄pecca-
tis n̄ris. ecce exultat animus.
cū aduocati n̄ri potentia audim̄.
Sed exultationē n̄ram. iterū remor-
det timor. quia ipse qui nobis
aduocatus ē. dicitur iustus.
Nos enī causas iniustitiae habem̄.
iustus uero aduocatus. iniustas
causas nullomodo suscipit.
nec uerba dare p̄ iniustitia con-
sentit. Quid ergo agimus karis-
sima fr̄s mei. sed ecce occurrit
animo quid agamus. Mala quae
fecimus. & deseram̄. & accusamus.
Scriptū est. Iustus in principio
accusator ē sui. Quilibet etenī.
peccator conuersus in fletibus.
iā iustus ēē inchoat. cū coepe-
rit accusare qd̄ fecit. Cur enim
iustus n̄ sit. qui contra suam
iusticiā. iam lacrimas facit.
Iustus igitur aduocatus n̄r. iustos
nos defendit in iudicio. quia
nos metipsos recognoscimus.
et accusamus iniustos. Non ergo
in fletibus. n̄ in actibus n̄ris. sed
in aduocati n̄ri allegatione
confidamus. Qui uiuit et regnat

cū patre in unitate sp̄s sc̄i
d̄s p̄ om̄ia secula seculorū. Am̄.
EXPLICIT OMELIA VII.
INCIPIT OMELIA VIII.

BEATI GREGORII PAPAE
IN EZECHIEL.

QUOD PER
EXEMPLA
iustorum. mul-
ti p̄ficiant. su-
perioris locutionis
fine tracta-
tū ē. Atq̄.
hoc ipsū p̄pheta nobis
certius aperit. cū his quae
dixerat. adiungit. Itaque
bā sonum alax. quasi sonū
aquarū multarū. Solent in
sacro eloquio. per aquas
populi designari. Unde per
iohannē dicitur. Aquae ue-
ro sunt populi. Idcirco
his aquis populus designa-
tur. quia cuncta sonū ha-
bet extumultu carnis. &
cotidie defluit ^{decursum} ex mortalita-
tis. Ut autē sepe iā dixim̄.
alē sunt animalū. uirtutes
sc̄orū. Quid ē ergo. quod p̄